

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยคุกคามสุขภาพจากการทำงานและภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงของ
แรงงานนอกระบบตัดเย็บผ้า

ผู้เขียน นางสาวประกายน้ำ มากศรี

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลอาชีวอนามัย)

คณะกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี แก้วธรรมมานุกูล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

สภาพการทำงานของแรงงานนอกระบบตัดเย็บผ้าต่ำกว่ามาตรฐานและเป็นอันตราย ส่งผลให้
แรงงานนอกระบบตัดเย็บผ้ามีความเสี่ยงด้านสุขภาพ การวิจัยเชิงพรรณนาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษาปัจจัยคุกคามสุขภาพจากการทำงานและภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงของแรงงานนอกระบบ
ตัดเย็บผ้า จำนวน 286 คน ในตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ รวบรวมข้อมูลตั้งแต่
เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์การสัมผัส
ปัจจัยคุกคามสุขภาพจากการทำงานและภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงของแรงงานนอกระบบตัดเย็บผ้า
ที่พัฒนาโดยผู้วิจัย ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่าดัชนีความตรง
ของเนื้อหาเท่ากับ 0.98 และทดสอบความเชื่อมั่นได้ค่าในระบับที่ยอมรับได้ (0.86) วิเคราะห์ข้อมูลโดย
ใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยคุกคามสุขภาพจากสภาพแวดล้อมการทำงานที่สำคัญ ได้แก่ ปัจจัย
คุกคามสุขภาพด้านเคมี คือ การทำงานสัมผัสฝุ่นผ้าที่เกิดจากกระบวนการตัดเย็บผ้า ร้อยละ 99.65
ปัจจัยคุกคามสุขภาพด้านการยศาสตร์ ได้แก่ ท่าทางการทำงานไม่เหมาะสม คือ มีการก้มหรือเงยศีรษะ
ขณะทำงาน (ร้อยละ 96.50) มีการบิดเอี้ยวตัว/เอียงตัวขณะทำงาน (ร้อยละ 89.51) มีท่าทางก้มโค้งตัว
ไปด้านหลังขณะทำงาน (ร้อยละ 86.71) มีการบิดเกร็งข้อมือขณะทำงาน (ร้อยละ 82.17) มีท่าทางการ
ทำงานในลักษณะซ้ำๆ (ร้อยละ 89.51) มีการนั่งทำงานติดต่อกันเป็นเวลานานเกิน 2 ชั่วโมง (ร้อยละ
81.12) ปัจจัยคุกคามสุขภาพด้านจิตสังคม คือ มีการทำงานอย่างเร่งรีบ เพื่อให้ได้ผลผลิตตามเวลา (ร้อยละ
73.43) ส่วนสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย คือ การทำงานกับอุปกรณ์/เครื่องมือของมีคม ร้อยละ 96.50

และการทำงานกับอุปกรณ์/เครื่องมือที่ใช้ไฟฟ้า ร้อยละ 91.26 สำหรับภาวะสุขภาพตามความเสี่ยง พบว่า การเจ็บป่วยที่อาจเกี่ยวเนื่องจากสภาพแวดล้อมการทำงานที่สำคัญ ได้แก่ อาการผิดปกติในระบบ โครงร่างกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 85.33) เครียด/กังวลจากงานที่เร่งรีบ (ร้อยละ 71.33) การมองเห็นไม่ชัดเจน ตาพร่ามัว (ร้อยละ 66.08) กล้ามเนื้อตาล้า (ร้อยละ 64.69) และระคายเคืองตา แสบตา (ร้อยละ 57.34) สำหรับการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาพบเพียงร้อยละ 16.08 ส่วนใหญ่ เกิดจากการถูกอุปกรณ์ของมีคมตัด/บาด/ทิ่ม/แทง (ร้อยละ 95.95) อวัยวะที่ได้รับบาดเจ็บในสัดส่วน สูงสุด คือ มือ/นิ้วมือ (ร้อยละ 95.95)

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า พยาบาลอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ควรให้ความสำคัญกับการจัดการความเสี่ยงจากการทำงาน โดยเน้นการป้องกันการสัมผัสฝุ่นฟ้าจากการทำงาน รวมทั้งการจัดการอาการผิดปกติในระบบ โครงร่างกล้ามเนื้อ และความเครียดจากการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานของแรงงานนอกระบบตัดเย็บผ้า

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a white elephant standing and facing left. Above the elephant's head is a traditional Thai lamp (Lampang) with a flame. The emblem is surrounded by a circular border containing the university's name in Thai script at the top and 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964' at the bottom. There are decorative floral motifs on either side of the elephant.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Occupational Health Hazards and Health Status Related to Risk Among Informal Garment Workers

Author Miss Prakaynam Maksri

Degree Master of Nursing Science (Occupational Health Nurse)

Advisory Committee Associate Professor Dr. Chawapornpon Chanprasit Advisor
Assistant Professor Dr. Thanee Keawtammanukul Co-advisor

ABSTRACT

Working conditions of informal garment workers are substandard and dangerous, resulting in adverse health effects among these workers. This descriptive study aimed to examine occupational health hazards and health status related to risk among 286 informal garment workers in San Kamphaeng district, Chiang Mai province. Data collection was performed during November to December 2015. The research instrument was an occupational health hazards and health status related to risk interview form developed by the researcher. A panel of experts confirmed the content validity of the interview form with an index of 0.98. The reliability was found to be acceptable (0.86). Data analysis was performed using descriptive statistics.

The results showed that the major occupational health hazards experienced by this group included chemical hazards such as dust or cotton exposure from sewing (99.65%); ergonomic hazards including awkward postures while working such as flexion or extension of neck (96.50%), twisted position (89.51%), bending body (86.71%), flexion and twisting of wrist (82.17%), repetitive movements (89.51%), and prolonged sitting over 2 hours (81.12%); and psychosocial hazards included rushing to complete work (73.43%). Unsafe working conditions were related to working with unsafe sharp tools (96.50%) and electric equipment (91.26%). Illnesses that may be related to occupational health hazards were musculoskeletal disorders (85.33%), stress from rushing (71.33%), as well as vision problems including blurred vision (66.08%), eye strain (64.69%), and

eye irritation (57.34%). Sixteen point eight percent of workers experienced a work-related injury during the past three months. These injuries were attributed to being cut/stabbed/pricked by a tool (95.95%) and the most common parts of the body injured were the hands and fingers (95.95%).

The results of this study showed that occupational health nurses should concentrate on risk management related to work. Further, the prevention of dust exposure as well as the management of both musculoskeletal disorder and occupational stress should be addressed. This is anticipated to enhance the quality of work life among informal garment workers.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved